

Jaunu tūrisma produktu izveides process Ķemeru nacionālajā parkā

Vietējo ieinteresēto pušu iesaistīšana – inovatīva pieeja

Šo produktu izveides galvenā ideja ir mazināt un/vai mēģināt atrisināt pastāvošo konfliktu starp visām ieinteresētajām pusēm dabas aizsargājamajā teritorijā – Ķemeru nacionālais parks. Lauku ceļotājs apvienoja visas ieinteresētās puses kopīga mērķa sasniegšanai – Ķemeru nacionālā parka sociālā un ekonomiskā attīstība dabai draudzīgā veidā. Latvijas ĪADT un Natura 2000 teritorijās ir raksturīgs savstarpējs konflikts un saprašnās trūkums starp iesaistītajām pusēm – teritoriju administrāciju, vietējiem iedzīvotājiem, pašvaldībām, vietējiem uzņēmējiem utt. Turklāt arī Ķemeru nacionālā parka administrācijas pārstāvji izsakot savu motivāciju uzsākt Eiropas parku hartas ieviešanu šī konflikta mazināšanu uzsvēra kā vienu no galvenajiem mērķiem.

Lauku ceļotāja piedāvājums bija tieša iesaistīšanās darbībā – veidojot dažādus jaunus tūrisma produktus – tādējādi veicinot tūristu ilgstošāku uzturēšanos nacionālā parka teritoriju un ilgtermiņā sniedzot sociālu un ekonomisku ieguvumu vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī uzlabojot nacionālā parka administrācijas, vietējo pašvaldību, tūrisma informācijas centru, uzņēmēju, nevalstisko organizāciju un citu iesaistīto pušu savstarpējo komunikāciju. Nelieli, praktiski un saprotami uzdevumi vietējiem iedzīvotājiem, kurā tie skaidri redz savus ieguvumus, ir atslēgas vārdi konflikta mazināšanai. Šeit process ir svarīgāks par rezultātu!

Process

- 1) tūrisma produktu izveidi uzsākām aicinot uz kopīgu tikšanos visas iesaistītās puses un rosinot diskusiju – kas atrodas parka teritorijā, ko no tā iespējams piedāvāt tūristiem un ko vēl nepieciešams paveikt pirms tūristus aicināt apmeklēt nacionālo parku. Vairāk par šīs tikšanās gaitu un rezultātiem skatīt šeit - http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/Parks&Benefits/doc/22.05_seminars/Seminars_22.05_kopsavilkums.pdf;
- 2) pēc diskusijas projekta speciālisti izstrādāja dažādu aktīvā tūrisma maršrutu idejas – kādu ģeogrāfisku (vai kultūrvēsturisku) teritoriju šķērsos minētais maršruts – kur būs tā sākums, kur beigas. Kā tā veicēji nokļūs maršruta sākumā un kā nokļūs prom no tā galapunkta (vai atgriezīsies sākumpunktā). Rūpīgi tika pētīti dažādi informācijas avoti - dažādu mērogu kartes, tūrisma ceļveži, informācijas materiāli, attiecīgās Interneta vietnes u.c. Kā arī veidots maršruta idejas vizuāls attēlojums kartē, atzīmējot iepriekš noteiktos interešu punktus;
- 3) pēc diskusijas Lauku ceļotājs visus aicināja piedalīties vairākos tūrisma maršrutu izmēģinājuma braucienos/pārgājienos un izteikt savu viedokli par tiem. Šādas iesaistīšanas mērķis bija veicināt vietēju iniciatīvu organizēt un vadīt kopējas aktivitātes vietējā mērogā un uzlabot savstarpējo sadarbību. Lauku ceļotājs pārstāv tūrisma uzņēmējus sarunās ar nacionālā parka administrāciju, jo ne vienmēr administrācijas uzstādītie ierobežojumi un aizliegumi ir racionāli. Tai pat laikā Lauku ceļotājs arī skaidro tūrisma uzņēmējiem dabas aizsardzības noteikumus un to nepieciešamību tiem saprotamākā valodā;
- 4) visi izteiktie komentāri (vēlmes, prasības, ieteikumi) pēc izmēģinājuma braucieniem apkopoti un bijuši ļoti vērtīgi tālākā tūrisma produktu izveides procesā;
- 5) sagatavojot tūrisma produktu maršruta lapas tika ievērots vienots algoritms maršruta tehniskajam aprakstam:

Maršruts: neliels maršruta raksturojums, kurā uzsvērtā konkrētā maršruta „rozīnīte”;

Kalnciema iela 40, Rīga, LV-1046, tālr: 67617600, fax: 67830041

e-pasts: lauku@celotajs.lv, <http://www.celotajs.lv>

LAUKU CEĻOTĀJS

Ieteicamais laiks: piemērotākais gadalaiks maršruta īstenošanai;

Grūtības pakāpe:

. viegls – piemērots visplašākajai mērķauditorijai. Parasti tie ved pa relatīvi līdzenu reljefu un nav nepieciešamas īpašas orientēšanās iemaņas;

.. vidējs – garāki maršruti, kas atrodas šķēršļotākā apvidū;

... grūts – maršruti, kas ved pa stāviem un augstiem upju krastiem (krasas reljefa formas) un/vai prasa zināmu fizisko sagatavotību to garuma dēļ;

Laiks: aptuvenais stundu vai dienu skaits, kas nepieciešams maršruta veikšanai „vidējam” tūristam;

Ceļa segums: pamatne, pa kuru būs jāpārvietojas maršruta veikšanas laikā. Norādīts aptuvenais asfaltēto un ne – asfaltēto posmu īpatsvars %;

Sākums/beigu punkts: norādīts maršruta starta un finiša vieta;

Marķējums: norādīta marķējuma esamība un formāts, ja tāds ir;

Maršruta gaita: uzskaitītas nozīmīgākās apdzīvotās vietas un kilometrāža starp tām, kā arī kopējais maršruta garums. Taču, jāņem vērā, ka šis ir attālums starp apdzīvotām vietām, jo patiesais maršruta garums parasti ir lielāks;

Alternatīvas: ieteikti citi maršruta varianti, iespējas maršruta apkārtņē;

Der zināt! Iekļauti noderīgi padomi, kuros būtu jāieklausās un jāņem vērā;

Loģistika! Kā tūrists nokļūs no galapunkta sākumpunktā, ja tas nepieciešams;

Interesantākās apskates vietas: Tie dabas un kultūrvēstures objekti, kurus noteikti ir vērts redzēt ceļojuma laikā;

Kartogrāfiskais materiāls un maršrutu raksturojoši fotoattēli.

- 6) produkti un to izstrādes process tika prezentēts un saskaņots arī ar Dabas aizsardzības pārvaldi;
- 7) sagatavotais un noformētais maršruta apraksts tika izsūtīts citiem sadarbības partneriem – uzņēmējiem, TIC un pašvaldību darbiniekiem, ĪADT administrāciju pārstāvjiem u.c., kuri to komentējuši un izteikuši savus priekšlikumus, kā arī piedāvājuši savus pakalpojumus (ēdināšana, tūristu mītnes, lauku labumu degustācijas, interesanti tūrisma objekti, amatnieki u.c.). Konstruktīvie priekšlikumi tika iestrādāti sagatavotajā maršruta aprakstā;
- 8) tāpat Lauku ceļotāja darbinieki veikuši vietēja un nacionāla mēroga apsekojumus apkopojot un daloties pieredzē par projekta gaitu dabas aizsargājamajās teritorijās. Katrs izstrādātais maršruts ir vairakkārt izbraukts dabā, kā arī rīkotas tikšanās ar tūrisma pakalpojuma sniedzējiem, lai saprastu tā „plusus” un „mīnusos”. Izbraukšana dažādos gadalaikos sniegusi papildus vērtīgu informāciju, kas iekļauta maršruta tehniskajā aprakstā. Apkopotā informācija par labas prakses piemēriem tikusi piemērota Ķemeru nacionālā parka produktu uzlabojumos, kā arī kalpos par pamatu Latvijas nacionālo parku tūrisma ceļveža izstrādes procesā.

Inovatīva IT tehnoloģiju izvēle

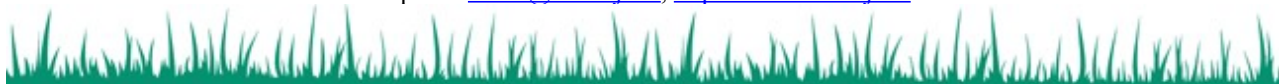
Produktiem piemērots viegli izveidojams salikums – vienkārši pielietojams arī vietējiem tūrisma uzņēmējiem tālākā attīstības procesā. Tas ir krāsains, saistošs un tūristus izglītojošs. Tā ir inovatīva produktu veidošanas un tūristu uzrunāšanas pieeja, piedāvājot tiem nelielu maršruta aprakstu, ko izdrukāt un ņemt līdzi ceļojumā – sekot maršruta apraksta ieteikumiem vai tos apvienot ar jebkuru citu ceļojuma informāciju.

Produktu informācijas lapu tehniskais risinājums tika rūpīgi izvēlēts, lai minimalizētu projekta un it sevišķi vietējo tūrisma uzņēmēju izmaksas, pārņemot projekta ietvaros izstrādātos risinājumus un pielietoto tehnoloģiju. Tā vietā, lai slēgtu līgumu ar profesionāliem dizaina salicējiem, tika pieņemts lēmums veidot produktu lapu salikumu izmantojot tikai atvērtā koda datorprogrammas, grafikas un burtu salikumus:

- produkta salikuma izveidei atvērtā koda programma Scribus (<http://www.scribus.net/>);

Kalnciema iela 40, Rīga, LV-1046, tālr: 67617600, fax: 67830041

e-pasts: lauku@celotajs.lv, <http://www.celotajs.lv>

LAUKU CEĻOTĀJS

- grafiku izveidei pielietota cita atvērtā koda programma (<http://fontforge.sourceforge.net/>), lai atvieglotu papildus lapu izveidi;
- vienkāršotas produktu lapu sagataves tika izveidotas, lai ar tām varētu strādāt arī neprofesionāli salicēji;
- komplektā ar gatavām produktu lapām (drukātām vai pdf formātā) ir pieejams arī sagatavošanas komplekts, kas ļauj to bez maksas pielietot jaunu produktu izveidei

Rezultātā vēl nebijis komplekts tiek piedāvāts vietējiem tūrisma uzņēmējiem sniedzot iespēju bez jebkādam papildus investīcijām dizaina programmatūrā vai profesionāļu algošanā īsā laikā veidot profesionāla izskata, sekojot ilgtspējības un dabas aizsardzības principiem rūpīgi izstrādātus un tūristu izvērtētus produktus.

Kādēļ mēs?

Lauku ceļotājs ir lauku tūrisma asociācija ar vairāk kā 17 gadu pieredzi tūrisma tirgū, tādējādi mums ir labas zināšanas par to, ko vēlas tūrists un mēs varam ieteikt ilgtspējīga tūrisma piedāvājuma un jaunu tūrisma produktu izstrādes veidus. Tas ir mūsu ieguldījums dabas tūrisma produktu izstrādē. Tā ir inovatīva pieeja tūristiem – aprakstīt teritoriju, ieteikt kā ceļot, ko apskatīt, sniedzot jaunas idejas un aicinot uz konkrētās teritorijas apmeklējumu. Tāpat arī šie tūrisma produkti izglīto tūristus dabas aizsardzības jomā – visos produktos ir iekļauta informācija par aizsargājamo teritoriju/nacionālo parku un tā dabas vērtībām, kā arī sniegti ieteikumi par ceļošanas veida izvēli un uzvedību esot dabā.

Turpmākā attīstība

Turpinot iesāktās projekta aktivitātes Lauku ceļotājs plāno izmēģināt tūrisma produktus publicējot tos brīvai lejuplādei Lauku ceļotāja, Ķemeru nacionālā parka administrācijas un citās mājas lapās, un apkopot tūristu atsauksmes – kas tūristus interesē, kur tie vēlas doties, ko darīt un kādā veidā tiek plānota teritorijas apskate.

Visi produkti pieejami latviešu, angļu, vācu un krievu valodās sniedzot iespēju šāda pilotprojekta veiksmīgo pieredzi pārņemt arī visā Baltijas jūras reģionā. Turklāt Lauku ceļotājs sadarbojoties ar Ķemeru nacionālo parku plāno veidot arī Ķemeru nacionālā parka tūrisma ceļvedi, iekļaujot arī informāciju par visiem projekta ietvaros izveidotajiem tūrisma produktiem, kas arī ir inovatīvs risinājums un šāda pieredze var tikt pārņemta arī citās valstīs. Ceļvedis tiks izdots latviešu un angļu valodās. Mērķa grupa – vietējie un ārvalstu tūristi.

Tāpat Lauku ceļotājs plāno izstrādāt arī Latvijas nacionālo parku tūrisma ceļvedi – arī šis būtu inovatīvs ceļvedis, jo tāds nav bijis vēl nevienā no Baltijas valstīm – nacionlais parks, kā ceļojuma galamērķis. Vēl jo vairāk – šāda pieeja ir inovatīva Eiropas mērogā, jo parasti tūrisma organizācijas neveido nacionālo parku ceļvežus, tos veido „dabas cilvēki”- biologi, botāniķi u.c., kuri patiesībā „neredz īsto tūristu”. Ceļvedis tiks veidots ciešā sadarbībā ar Latvijas nacionālo parku administrācijām, DAP un tajā tiktu iekļauta informācija par Eiropas parku hartu, tādējādi tuvinot arī pārējos Latvijas nacionālos parkus pievienoties Eiropas parku hartas tīklam. Ceļveža izstrādes gaitā tiks sagatavoti dabai draudzīgi tūrisma produkti arī pārējos nacionālajos parkos, kā arī iekļauti Ķemeru nacionālā parka izveidotie produkti. Ceļvedis tiks izdots latviešu un angļu valodās. Mērķauditorija – vietējie un ārvalstu tūristi, kuri interesējas par dabu un nacionālā parka statusu redz kā pievienoto vērtību ceļojuma galamērķim, tūristiem tiks sniegti dabai draudzīgi un izglītojoši ceļošanas padomi.

Daļēji finansēts ar Eiropas Savienības (Eiropas reģionālā attīstības fonda un Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta) atbalstu

